N°. 51 — 1834.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws-Blad.

Zaturdag 1 Maart.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD BREDA, brengen bij deze, ten verzoeke van den H. E. G. Heer Generaal-Majoor, Plaatselijken Kommandant, ter kennisse der Ingezetenen, dat, te rekenen van den 1 Maart aanstaande, de POORTEN dezer Vesting zullen worden geopend des morgens ten *half zes* ure, en gesloten des avonds ten *half zeven* ure; zullende de Brugboomen gelijktijdig met de Poorten geopend worden, doch een half uur vroeger dan deze worden gesloten.

BREDA, den 27. Februarij 1834.

DE ROY, Vt.
Ter ordonnantie van dezelven;
De Secretaris der Stad,
H. W. SCHAUIKES.

GEDENKBOEK VAN NEERLANDS MOED EN TROUW; (op den Franschen titel staat: *Trouw en Moed*) *gedurende den Belgischen Opstand*, *door* N. G. VAN KAMPEN (1).

Aan het lang gerekt verlangen der talrijke Inteekenaars op het reeds voor twee jaren door Prof. VAN KAMPEN aangekondigde Gedenkboek van Neêrlands Moed en Trouw gedurende den Belgischen opstand, is thans voldaan, en onder den bovenstaanden titel aan de Inteekenaars een aanmerkelijk boekdeel afgeleverd voor den aanmerkelijken prijs van *acht gulden zestig cents.* De reden, waarom dit werk niet vroeger in 't licht is verschenen, zal ligtelijk door iedereen begrepen worden. De Belgische opstand duurt voort, zoolang er geen eindverdrag bestaat, en een Gedenkboek van Neêrlands Moed en Trouw gedurende dien opstand kon derhalve eigenlijk niet voltooid worden, zonder dat aan het einde van hetzelve ook dat verdrag kon vermeld worden. De Hr VAN KAMPEN meende echter het geduld der genen, die zijn werk met hunne inteekening hebben vereerd, niet tot dien, nog zoo geheel onzekeren, tijd te mogen rekken, en meende derhalve zijn werk gevoegelijk te kunnen eindigen met het traktaat van 21 Mei 1833. Wij haasten ons onze Lezers met hetzelve eenigermate bekend te maken. De Hr v. K. verdeelt zijn Gedenkboek in 6 hoofd-afdeelingen: 1. *Het oproer*, loopende tot aan de voltooijing der omwenteling te *Gent* en de schriktooneelen te *Brugge;* 2. *Tegenstand aan het oproer door getrouwheid en vaderlandsliefde*, waarin de algemeene wapening wordt beschreven, benevens de maatregelen van CHASSÉ te *Antwerpen*, van DIBBETZ te *Maastricht*, het behoud van *Staats-Vlaanderen*, den togt van VAN GEEN naar *Esschen*, van SAKSEN-WEIMAR naar *Maastricht*, en ten slotte hulde wordt gedaan aan de rondborstige vaderlandsliefde der vier Leden der Staten-Generaal, die het bekende ontwerp van Adres tot Scheiding hebben voorgesteld; 3. *Eerste tusschenpoos van rust*, behelzende de gebeurtenissen tot aan den tiendaagschen veldtogt; 4. *De Tiendaagsche Veldtogt;* 5. *Tweede tijdvak van rust*, waarin de loop der onderhandelingen na den tiendaagschen veldtogt en de daarmede in verband staande gebeurtenissen worden geschetst; 6. *Aanval door Frankrijk en Engeland. Beleg der Citadel van Antwerpen.* Ten slotte wordt het verdrag van 21 Mei vermeld en de terugkomst en het feestelijk onthaal der bezetting van de citadel.

Er behoorde inderdaad veel moeds toe, om gebeurtenissen welke nog zoo versch in het geheugen liggen, welke zoo vele teedere punten aanbieden, en waarbij zoo vele eigenliefdes in het spel moesten komen, niet slechts te beschrijven maar ook te beoordeelen. De wijze waarop de Schrijver dit gedaan heeft, bewijst, dat hij wel te regt in zijn voorberigt mogt schrijven: »Ik ben *zonder vrees* mijne overtuiging gevolgd." Hij zegt dan ook onbewimpeld zijn oordeel over personen en gebeurtenissen, en doet dit dikwijls met eene hevigheid, welke misschien in een geschrift van dezen aard te verschoonen is, maar welke aan eene eigenlijke geschiedenis de kenmerken van onpartijdigheid en waarheidsliefde geheel zou ontnemen. Hoe weinig, bijvoorbeeld, komt het overeen met de waardigheid van eenen geschiedschrijver, om aan SURLET DE CHOKIER ook zelfs zijne veehoederijen tot verachting te doen strekken en hem smadelijk een *schapenfokker* te noemen. Doch de Hr VAN KAMPEN heeft door den titel, welken hij aan zijn werk gegeven heeft, den beoordeelaar de verpligting opgelegd, om hetzelve uit een eenigzins ander oogpunt te beschouwen, dan zou behooren, indien hij het eene Geschiedenis had genoemd. Diezelfde hartstogtelijke toon, geeft intusschen aan het werk eene levendigheid, welke de leeslust gaande houdt. Er tintelen een geest en eene warmte door het geheele geschrift heen, welke den Lezer steeds opgewekt houden. Aan tegenspraak van allerlei aard, en beklag over miskenning zal het den Schrijver niet ontbreken, en misschien zijn wij zelfs reeds niet meer de eersten, die daarmede ... Schrijver *zonder vrees*, aanvallen. Ook de *Bredasche Courant* namelijk heeft haar aandeel in dit Gedenkboek van Moed en Trouw, maar het heeft ons leed gedaan te ontwaren, dat de Hr VAN KAMPEN een oordeel over dezelve velt, 't welk bewijst, dat hij slechts zeer oppervlakkig met den geest van ons blad bekend is. De Hr v. K., na alvorens gezegd te hebben, dat het *Journal de la Haye* zich ten doel heeft gesteld om de Belgische Orangisten tot bewerking eener restauratie in de hand te werken, laat daarop volgen, dat de *Bredasche Courant* zich te dien opzigte aan het *Journal de la Haye* heeft aangesloten. Het is eenigzins vreemd, dat de Hr v. K. zoo hevig uitvaart tegen het *Journal de la Haye*, omdat dit blad, gelijk hij beweert, eene herstelling van het Huis van Oranje op den troon van *België* zou beoogd hebben, daar de Hr v. K. zelf op bl. 54 het *gezegend* noemt voor het Vaderland, indien de onderhandelingen over eene scheiding der beide deelen des Rijks in alles *behalve het Regerende Stamhuis* hadden mogen slagen. Doch hoe dit zij, hetgeen hij van de strekking der *Bredasche Courant* zegt, is volstrekt onwaar. De *Bredasche Courant* heeft nimmer anders beweerd, dan dat eene scheiding van *België* voor *Oud-Nederland* hoogst wenschelijk zou zijn, maar zij heeft gemeend, en heeft deze hare bedoeling meer dan eens zeer duidelijk te kennen gegeven, dat *Oud-Nederland* wel eens zou kunnen geroepen worden, om, willens of onwillens, een offer van eigene belangen aan het belang van geheel *Europa* te brengen, en dat het daarom onvoorzigtig was, om aan de Natie steeds eene *algeheele* scheiding voor te dragen, als de *eenige* maar ook de *zekere* voorwaarde van hare toekomstige welvaart; en de *Bredasche Courant* heeft verder beweerd en door de gebeurtenissen zelve aangetoond, dat de Natie niet te wapen was gesneld om die scheiding te bevechten, maar om, uit gehechtheid aan het grondwettig gezag hares Konings en uit een ingeschapen gevoel van orde en wet, de beginselen te bevechten, welke alle Staten van *Europa* in den afgrond dreigen te storten. Indien de Hr v. K. de twee vertoogen, het eene met het opschrift: *Nog iets over de Scheiding*, het andere over de vraag: *Waarom heeft de Natie in 1830 de wapenen opgevat?* geplaatst in de nommers van 10 en 11 Febr. en van 3 en 4 Maart des verleden jaars, gelezen had, hij zou daarin misschien voor het eerste gedeelte van zijn werk, 't welk niet van oppervlakkigheid en eenzijdige beschouwing is vrij te pleiten, misschien geene onbelangrijke bijdragen en gezigtspunten gevonden hebben, en in allen gevalle een ander oordeel over den geest der *Bredasche Courant* geveld hebben. Dit meenden wij voor de eer van ons blad niet te mogen verzwijgen. Maar als *Noord-Brabanders* zijn wij ten gevalle van onze Gewestgenooten den Schrijver nog eene andere aanmerking verschuldigd. Zou het niet billijk zijn geweest, dat in een Gedenkboek van *Neêrlands Trouw* gedurende den Belgischen opstand, regt ware gedaan, aan de zoo dikwijls in opspraak gebragte, en de zoo sterk beproefde gezindheden der ingezetenen van *Noord-Braband*, die, van geene der bezwaren verschoond, welke de Belgische opstand op de inwoners der overige provinciën heeft doen drukken, nog daarenboven met de meestmogelijke lijdzaamheid hunne velden, tot verdediging van het gemeene vaderland, kunstmatig hebben zien onder water zetten, en met de meeste liefde zich de onaangenaamheden, de verwildering en de uitputting getroosten, welke de gevolgen zijn eener voortdurende militaire inlegering? Wij tellen dit onder de leemten van het werk des Heeren v. K. gelijk er meer andere zijn. Want, waar zoo vele namen genoemd zijn, hadden de brave CLAESSENS, de dappere PEEREBOOM, de onversaagde trompetter POTTER, ook wel eenige vermelding verdiend, om van vele anderen, niet te spreken, die juist niet door dichtkunst en teekenpen vermeld, noch door geschenken eener milde Vaderlandsliefde beloond zijn. Vreesde de Schrijver de perken van zijn geschrift te ver uit te zetten, hij had gemakkelijk hier en daar min belangrijke zaken een weinig kunnen besnoeijen.

Wij zullen welligt op eenige bijzonderheden uit het werk van den Hr v. K. nader terugkomen, en houden ons verzekerd, dat over hetzelve nog menig vel papier zal worden volgeschreven. Onnaauwkeurigheden hebben wij verscheidene opgemerkt, als de vermelding der *Strafbataillons*, bij den togt naar *Brussel*, het berigt van het niet onaanzienlijk vermogen van KESSELS, de verwarring der beide Generaals FAVAUGE, het bedrijf van den Luitenant TIMMERMANS, die, daarvoor de Militaire Willems-orde ontving, toegeschreven aan den Luit. WILDEMAN, eene onnaauwkeurigheid, welke door sommige Dagbladen begaan, op verzoek van den achtenswaardigen vader des laatstgenoemden, destijds door de *Bredasche Courant* is tegengesproken; het noemen (Bl. 385) van twee gewapende stoombooten, *de Curaçao* en *de Zeeuw*, waarmede de Kapitein KOOPMAN de *Schelde* zoude opgevaren zijn, in plaats van het stoomschip *Suriname* met twee Kanonneerbooten, enz. enz.

Een vignet, vernuftig van zamenstelling en fraai van uitvoering, versiert den titel; eene kaart van het tooneel des oorlogs is een geschikt aanhangsel

(1) *Te Haarlem bij de Erven* François Bohn. 1834, *een deel in 8o., met platen en eene kaart van het tooneel des oorlogs.*

tot het werk. Verder vindt men in hetzelve twee platen, de eene voorstellende het oogenblik waarop de Hertog van SAKSEN-WEIMAR in den tiendaagschen veldtogt de tijding ontvangt, van de wapenschorsing, de andere het bezoek van GÉRARD en de twee Fransche Prinsen bij den Generaal CHASSÉ in deszelfs kazemat. Voor deze platen, voor de laatste althans, welke beneden het middelmatige is, zouden zeker vele Lezers liever een naauwkeurig plan van het Kasteel van *Antwerpen*, met de belegeringswerken des vijands, gevonden hebben.

De slotsom van ons oordeel is, dat het Gedenkboek van den Hr VAN KAMPEN eene opmerkelijke verschijning is, dat het eere doet aan de rondborstigheid en warme vaderlandsliefde van den Schrijver, en dat zijne begaafdheid om onderhoudend en met vuur te schrijven daarin op nieuw is aan den dag gelegd; maar dat het, wat volledigheid, naauwkeurigheid en onpartijdigheid betreft, veel te wenschen overlaat.

LATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT.

BREDA. — In de zitting der belgische afgevaardigden van gisteren werd door den heer *Gendebien*, uit naam der commissie, rapport uitgebragt op het voorstel, tot overbrenging eener som van 2,850,000 fr., van het oorlogsbudget van het vorige jaar overgeschoten, op de dienst van het tegenwoordige, welke aanvraag door den minister gedaan is ten gevolge van de jongste voorvallen in Luxemburg. Het besluit der commissie was, dat de kamer tot de orde van den dag mogt overgaan, omdat het gedane voorstel naar hare meening een onvoldoende maatregel was. Als motieven werden door den spreker opgegeven, dat wijl de minister verklaard had dat Koning *Willem* zijn leger versterkte en de jongste gebeurtenissen in Luxemburg het zenden van troepen derwaarts noodzakelijk maakte, de gevraagde som, voor welke slechts 8000 man konden onder de wapenen gebragt worden, niet genoegzaam was. Het gouvernement riep 20 man per kompagnie te wapen, om het belgisch leger met het hollandsche gelijk te brengen en om troepen naar Luxemburg te zenden; daar nu de sterkte van evengemelde beide legers bijna dezelfde was, moest men niet alleen de noodige manschappen oproepen om die sterkte te behouden, maar ook om het verlies van die troepen aan te vullen, die naar Luxemburg waren gezonden om den daar geleden hoon te wreken; ten andere kwam de beschikbaar gevraagde som deels voort uit remboursementen van de ontvangene sommen voor het kleedingfonds, door verscheidene korpsen gedaan, welk montant, veeleer eene buitengewone ontvangst dan besparing, voegzamer op het budget der middelen en wegen had kunnen voorkomen. De commissie vermeende voorts, dat de gebeurtenissen in het Luxemburgsche en de geheime toerustingen in Holland niet dan de eerste kenmerken van een uitgestrekt plan waren. De smartelijke herinnering aan de rampspoeden der Augustus-dagen, had zich bij dezen stand van zaken dan nu te levendiger aan haren geest voorgesteld, en het gouvernement zou geene verschooning vinden zoo een onverwachte inval Belgie op nieuw voor de achteloosheid van deszelfs bewindslieden kwam straffen. Derhalve stelde zij voor, omtrent het voorstel tot de orde van den dag over te gaan, of deszelfs aanneming uit te stellen tot op het oogenblik, dat het ministerie categorisch de staatkundige gesteldheid van Belgie, met betrekking tot Holland, de conferentie, de duitsche [illegible] bondgenooten van Belgie zou hebben [illegible], [illegible] de maatregelen hebben medegedeeld, die men genomen had om het land eene waardige houding in zijne buitenlandsche staatkunde te geven. — De leden waren verdeeld of men terstond of op een volgenden dag tot de discussie van dit voorstel der commissie zou overgaan. Ten laatste werd besloten op morgen, Vrijdag, deze zaak te behandelen, te gelijk met de discussie van het rapport door den heer *de Merode* in de vorige week gedaan.

— De beide Namensche bladen, *l'Eclaireur* en het *Journal de Namur* maken gewag van daar loopende geruchten, dat er fransche troepen naar Longwy en Thionville in aantogt waren; volgens het laatstgemeld blad beruste het berigt op het verhaal van een reiziger. Te Brussel werd nogtans weinig geloof er aan geslagen, of, zoo het berigt waar was, de marsch dier troepen aan vroegere bevelen toegeschreven.

Volgens *l'Union* zou voorts door het fransch gouvernement eene nota betrekkelijk de zaak van den heer *Hanau* aan de duitsche bondsvergadering zijn gerigt, die ook aan het belgisch bestuur was medegedeeld, terwijl *l'Indépendant* verzekert, dat de generaal *Dumoulin* verklaard had, zijn' gevangene niet dan op bevelen van uit Frankfort te zullen in vrijheid stellen; gemelde generaal zou ook verlangen, dat de strategische omtrek tot op 4 uren afstands van de vesting wierde uitgebreid. Voorts beklagen zich de belgische bladen over de menigvuldige verkenningen die het garnizoen van Maastricht buiten de vesting maakte. De *Courrier* wil daarin, in verband met 't geen in Luxemburg heeft plaats gegrepen, de sporen van een tegen Belgie gerigt ontwerp vinden, waarop 't noodzakelijk was ter ernstigste de aandacht der natie te vestigen, zoo haar bewind daarbij in gebreke mogt blijven.

— De heer *Goblet* is Dingsdag avond naar Berlijn vertrokken; vóór zijn vertrek heeft hij nog van Koning *Lodewijk Philips* het kommandeurschap van het legioen van eer gekregen.

— Te Antwerpen waren gisteren genoteerd: Belg. 96; Braz. 72, Sp. perpet. 59¾,⅞, 3 pCt. 40; Uitgest. 14¾, 13¾; Sicil. 92; Rom. L. 91¾.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 25sten Februarij.

Het gouvernement, daartoe als 't ware gisteren door eenige leden der kamer van afgevaardigden uitgenoodigd, schijnt zich den onrustigen toestand, waarin men zoo wel in de hoofdstad als te Lyon verkeert, ten nutte te willen maken, om buitengewone voorzieningen daar te stellen. Terwijl men dezen morgen bezig was over de supplementaire kredieten, door het ministerie van oorlog aangevraagd, te beraadslagen, bragt de minister van justitie eene geheel nieuwe voordragt ter tafel, ter beteugeling der zoodanige genootschappen of staatkundige vereenigingen. Om de noodzakelijkheid van eenen dergelijken maatregel aan te toonen, herinnerde hij aan alle de pogingen, die sedert de Julij-omwenteling waren gedaan, om het gevestigd bestuur omver te werpen, en wanorde en regeringloosheid te stichten. Hetgeen men vroeger te vergeefs, met het erkend doel om tot eene republikeinsche maatschappij terug te keeren, had beproefd, werd thans onder het masker van menschenliefde, door geveinsde deelneming in het lot der arbeidende klasse, vervolgd. Het gouvernement achtte zich sterk genoeg om aan alle partijen het hoofd te bieden, doch daar echter telkens de rust hier en daar werd verstoord, en de goede ingezetenen angst en bekommering aangejaagd, was het noodzakelijk om door behoedende maatregelen daarin te voorzien en tot dat einde als wettelijke voorzieningen voor te stellen, dat voortaan de bepaling van artikel 291 van het straf-wetboek ook op zoodanige vereenigingen van meer dan 20 personen zoude toepasselijk zijn, die hetzij op geene bepaalde uren, of in minder talrijke onder afdeelingen mogten vergaderen; dat een ieder, die aan zoodanige vereeniging, zonder autorisatie deel heeft genomen, zal worden gestraft met eene gevangenis van twee maanden tot één jaar, en met eene boete van vijftig tot duizend franken; dat eindelijk de aanslagen tegen de veiligheid van den staat door strafbare maatschappijen gepleegd tot de jurisdictie van de kamer der pairs zullen behooren.

In de hoofdstad is de rust niet verder gestoord, en van Lyon zijn geene nadere depeches ontvangen. De gewone berigten, van den 21sten gedagteekend, zijn zeer uiteenloopende, daar volgens sommige, en bepaaldelijk volgens de ministeriele bladen, nagenoeg de helft der werklieden tot den arbeid was teruggekeerd, terwijl andere daarentegen verzekeren, dat er niet de geringste toenadering was op te merken, en de aanvoerders of het zoogenaamd uitvoerend comité steeds met denzelfden nadruk verhooging van loon bleef vorderen, en de behoeftige menigte door bedreigingen terug hield. Het stedelijk bestuur had overigens den vorigen dag eene ordonnantie van politie afgekondigd, die inderdaad weinig hoop op onmiddellijk herstel der rust schijnt aan te duiden. Alle zamenscholingen van welken aard worden daarbij verboden, onder bedreiging dat een ieder, die niet dadelijk de gewapende magt de hand leent, om de rustverstoorders in verzekerde bewaring te nemen, ten strengste zal worden gestraft, en met kennisgeving, dat talrijke patrouilles de geheele stad zullen doorkruisen, om die verordeningen ten uitvoer te leggen.

Volgens nadere berigten van St. Etienne, had aldaar de volksbeweging op den 21sten een vrij ernstig aanzien, daar men zich tegen de gewapende magt openlijk durfde verzetten, de gevangenen trachtte in vrijheid te stellen, en een der politiebeambten met een dolksteek werd om het leven gebragt. De nationale garde was echter weldra onder de wapenen gekomen, en had de rust hersteld.

— De verantwoordelijke uitgever der *Tribune* werd gisteren door het hof van assisen tot vijfjarige gevangenisstraf veroordeeld.

— De fondsen waren heden (25 *Februarij*) genoteerd: 5 pCt. kont. en op tijd 105,75; 3 pCt. kont. 76,05; op tijd 76,10; Nap. renten kont. 92,05; op tijd 92,25; Sp. perpet. kont en op tijd 61; 3 pCt. kont. en op tijd 39¼; Cortes 27¼.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 28sten Februarij.

De heugelijke verjaardag van Z. K. H. Prins *Frederik* der Nederlanden wordt heden op de gebruikelijke wijze alhier gevierd.

Te 's Hage zal heden, ter gelegenheid van den heugelijken dag, dejeuner zijn aan het hof van den Prins, diner ten hove en gala-comedie in den Koninklijken Nederlandschen Schouwburg aldaar.

Naar men voorts uit 's Hage verneemt, zal Z. K. H. Prins *Frederik* in het begin der aanstaande week uit de residentie naar Berlijn vertrekken.

— Met het schip de *Hoop van Alblasserdam*, kapitein *Meyer*, zijn alhier te lande Javasche couranten tot den 2den November des vorigen jaars ontvangen; dezelve behelzen echter geen nieuws.

— Te Berlijn sprak men, volgens bijzondere berigten, van eene bijeenkomst van onderscheidene doorluchtige personen, die aldaar in het laatst der maand augustus zoude plaats hebben.

— Volgens het *Akensch Amtsblad* is het bij naauwkeurig onderzoek gebleken, dat in de kolenmijn van Gulay 65 werklieden zijn omgekomen, meest alle, in de kracht van het leven, tellende de oudste 46, de jongste 15 jaren; daaronder zijn 34 huisvaders, die even zoo vele weduwen, onder deze zes zwangere, en 90 kinderen achterlaten; terwijl zes anderen als eenige zoonen den steun van hunne hulpelooze betrekkingen waren. De eigenares der groeve, de wed. *Demet* te Luik heeft in de eerste behoefte door een geschenk van 1000 daalders voorzien, en voorts de ongelukkige achtergeblevenen toegezegd, gedurende een jaar en zes weken het daggeld uit te betalen, dat door de verongelukten zoude gewonnen zijn.

— De engelsche dagbladen tot den 26sten dezer vermelden weinig

belangrijks. Men meende te Londen het stellig berigt ontvangen te hebben, dat op den 29sten der vorige maand een nader verdrag tusschen Rusland en de Porte was gesloten. Het traktaat van Adrianopel zoude daarbij aanmerkelijk gewijzigd zijn; bepaaldelijk had het Russisch kabinet een gedeelte der oorlogskosten kwijt gescholden, en zich verbonden om reeds dadelijk de beide vorstendommen te ontruimen, slechts de belangrijke vesting Silistria aan den Donau, bezet houdende.

De beide nederlagen die het engelsch ministerie in de vorige week bij het Huis der Gemeenten leed, hebben gedurende verscheidene dagen bezorgdheid voor eene aanstaande wijziging in het bestuur, in eenen meer radikalen zin, doen ontstaan. Thans echter schijnt het beslist, dat de tegenwoordige bewindslieden den onveranderlijken regel van engelsche staatkunde, volgens welke eene enkele beslissing der wetgeving, in strijd met het gevoelen dat door het ministerie werd voorgestaan, voldoende was om hetzelve uit een te doen gaan, geheel hebben vaarwel gezegd.

Ter londensche beurze van den 25sten waren genoteerd de 3 pCt. gecons. 90⅝; Holl. w. s. 2½ pCt. 49¾, 5 pCt. 96¼; Portugal 72.

D U I T S C H L A N D.

FRANKFORT, den 25sten Februarij.

HH. HH. de hertogen *Frederik* en *Willem*, zonen, als ook H. H. de hertogin *Louise*, dochter van Z. K. H. den Erfgroothertog van Mecklenburg-Schwerin, zijn van Ludwiglust, en de generaal-majoor en kommandant van Breslau, *von Strantz*, van Breslau te Berlijn aangekomen.

— Den 11den dezer heeft de buitengewone gezant der Ottomannische Porte aan het Russische hof *Maschir Achmed*-pacha, zijn afscheidsgehoor bij Z. M. den Keizer gehad, en heeft vervolgens de eer genoten, aan H. M. de Keizerin voorgesteld te worden.

De hofmaarschalk, graaf *Fredro*, is uit Warschau te Petersburg aangekomen.

De berigten over den stand der prijzen van het graan, in de aan de Wolga liggende provinciën, luiden gunstiger dan men verwacht had. Op verscheidene plaatsen is de prijs zelfs gedaald. Zulks moet hieraan toegeschreven worden, dat de hoofdstad Petersburg zich dit jaar langs andere kanalen dan de gewone van het noodige koren voorzien heeft.

— In een der Zuid-Duitsche bladen leest men het volgende:

» Eenige dagbladen willen reeds den inhoud weten van het bij het Weener Congres voorloopig in beraad genomen ontwerp, betrekkelijk de vrijheid der drukpers. Zoo zou de leer van Majesteitsschending, geheel op den voet van het oude Romeinsche regt hersteld, voor zekere misdrijven der drukpers de doodstraf bepaald, het vonnissen van zaken, de drukpers betreffende, aan de Bondsstaten onttrokken en aan een opperst Bondsgerigt opgedragen worden, enz. Het is te voorzien, dat deze geruchten, door de stellige wijs, waarop zij verspreid worden, overal ingang zullen vinden. Men moet echter niet uit het oog verliezen, hoe weinig waarschijnlijk het is, dat ontwerpen, welke, naar alle vermoeden, nog in de geheimste duisternissen der kabinetten verborgen liggen, tot in derzelver bijzonderheden aan de correspondenten der dagbladen zouden bekend zijn. Wanneer men het overigens aannemen kan, dat de belangrijke aangelegenheid der Duitsche drukpers een onderwerp der beraadslagingen van het congres zal uitmaken, zoo moet men echter aan de regeringen der bondsstaten zoo veel doorzigt toeschrijven, om van dezelve eene beslissing te verwachten, welke, terwijl zij alle losbandigheid zal te keer gaan, de behoeften des tijds en der beschaving van het Duitsche volk in het oog houdt."

— Uit Zurich schrijft men van den 19den dezer, dat de Fransche gezant bereids de bedoeling van zijn gouvernement omtrent de uitgewekene Polen, die aan den togt naar Savoijen deel namen, heeft medegedeeld, en verklaard, dat hetzelve als nog bereid was deze vreemdelingen den doortogt door Frankrijk toe te staan, onder voorwaarde echter, dat zij vooraf schriftelijk zouden verklaren, naar welke zeehaven zij verlangden te vertrekken, en zich voorts verbonden, zich aan alle verordeningen van de Fransche autoriteiten, op hunne doorreise te onderwerpen. Het voorzittend kanton heeft dien ten gevolge de kantonnale besturen van Bern, Waad en Genève uitgenoodigd, om door al hunnen invloed te bewerken dat van die vergunning werd gebruik gemaakt.

Den 16 dezer, is de akademische senaat van Zurich vergaderd geweest, om te beraadslagen, of er, en welke maatregelen van wege de overheid der hoogeschool zouden te nemen zijn, ten aanzien van die studenten, welke regtstreeks of zijdelings hebben deel genomen aan den inval in Savoye. Eenige leden van den senaat willen de schuldigen de hoogeschool ontzeggen en hen wegzenden; maar de meerderheid achtte de universiteit tot het opleggen van zoodanige straf niet bevoegd. Eindelijk werd besloten, om de gansche zaak over te geven aan den raad van opvoeding, als de bevoegde magt van toezigt over de hoogeschool. Daar intusschen genoemde raad geene politiemagt bezit, zal deze zaak ten laatste aan den regeringsraad moeten komen.

— Een werk van den hofraad *Thiersch*, in München, trekt thans aller aandacht. Hetzelve voert tot titel: *de l'état actuel de la Grèce et des moyens d'arriver à sa restauration.* (Over den tegenwoordigen toestand van Griekenland, en over de middelen om tot deszelfs herstel te geraken). In het eerste gedeelte van dat werk wordt de geschiedenis van Griekenland, sedert de aankomst van graaf *Capo d'Istrias* tot aan die van koning *Otto* behandeld, met aanwijzing van de onderscheidene maatregelen, welke genomen zijn, om de rust en de orde in dat land te vestigen; wordende, in dit gedeelte, de gang der staatkunde, de toestand en bedoelingen der partijen, het karakter van derzelver opperhoofden, enz., geschilderd. In het tweede gedeelte hangt de schrijver een tafereel op van de statistieke en physique gesteldheid van Griekenland; doet den toestand van den landbouw, der nijverheid, des handels en der scheepvaart kennen, en deelt zijn gevoelen mede, omtrent het goede en nationale, dat daarin bestaat, het gebrekkige en nadeelige, dat daarin gevonden wordt, en geeft de middelen aan, om zulks te verbeteren en te verhelpen. Vervolgens gaat de schrijver over tot de behandeling der verstandelijke belangen van Griekenland, en treedt in vele bijzonderheden, nopens de gesteldheid van het openbaar onderwijs en van de kerk, en omtrent de inrigtingen, daartoe betrekkelijk, en wijst ook hier aan, wat, naar zijn oordeel, behouden of veranderd moet worden. Ten slotte, onderzoekt de schrijver den aard van het bestuur, zegt, wat er tot hiertoe door hetzelve voor de binnenlandsche aangelegenheden, voor de geldmiddelen, voor de regtspleging en voor het beheer des legers en der vloot gedaan is, en deelt ook weder, aangaande al deze gewigtige punten, zijne gevoelens mede.

— Te Weenen waren den 17den dezer genoteerd: 5 pCt. Metall. 97⅞; 4 pCt. 87⅝; Bankactien 1230; — den 18den: 5 pCt. 97½; 4 pCt. 87⅝; Bankactien 1235½.

De Gemeenebest-gezinden.

Terwijl eene duur gekochte ondervinding in de nieuwe wereld het beginsel van volksheerschappij, met geheel republikeinsche vormen, van jaar tot jaar in aanzien doet zinken; terwijl de verschillende gemeenebesten van het Zuidelijk Amerika, van derzelver bestaan af, nog geene rustige dagen genoten hebben, en de zaden van tweedragt reeds eenmaal de unie tusschen de staten van het Noordelijk gedeelte van hetzelfde werelddeel bedreigden, en hoogstwaarschijnlijk de afscheiding van sommige dier staten van de unie, of de vorming van een monarchaal *geheel* voor hen in de toekomst ligt opgesloten; terwijl dit een en ander onder de oogen der oude wereldbewoners voorvalt, zien wij bij dezen een strijd voorbereiden tusschen bovenbedoeld beginsel, tusschen het geheel oppermagtig monarchale stelsel, en den constitutionelen monarchalen regeringsvorm.

Wie had het kunnen denken, dat, na zoo vele voorbeelden van het te niet gaan van gemeenebesten, welke de oude en nieuwe geschiedenis van ons werelddeel ons voorhouden; na bekend te zijn geworden, met hetgeen sedert eene reeks van jaren in de gemeenebesten van Zuid-Amerika is voorgevallen, er nog menschen in onze beschaafde kringen gevonden worden, die zulke utopien bij al de volken van Europa zouden willen zien verwezenlijken.

De Fransche republikeinschgezinden, zich geheel en al aan dat droombeeld overgevende, gronden hunne misdadige hoop op de voorspelling eens mans, die zich als den grootsten vijand van vrijheid van denken en vrijheid van handelen getoond heeft; die in den tijd zijner grootheid den republikeinschen regeringsvorm geheel onbestaanbaar achtte met den stand der algemeene beschaving, waarop Europa toenmaals stond, en die het in den tijd van 50 jaren bereiken konde; die de republiek verfoeide, omdat deze – zoo als hij zich uitdrukte – naar eenen advokaten-regering, de ergste die men zich denken kon (dit waren zijne eigene woorden), leidde. *Napoleon*, op St. Helena zijnde, en over Europa's toekomst sprekende, uitte zich daaromtrent op eene wijze, geheel in strijd met zijne anders zoo buitengewone scherpzinnigheid. Zijne gevoelens resumerende meende hij Europa's toekomst te voorspellen in het gezegde: "*En 50 ans l'Europe sera républicaine ou cosaque.*"

De Fransche republikeinen meenen alles gezegd te hebben, wanneer zij met dit argument hunne vertoogen en redevoeringen beginnen of sluiten. Vrees voor Rusland in te boezemen, op de republiek als het eenige behoedmiddel tegen eene kozakken-regering te verwijzen, en met logische kunstgrepen de magtspreuken van eenen man, die zulk eene groote rol op het wereldtooneel gespeeld had, daarbij te vermengen, – ziedaar de middelen, waarmede de eenvoudige niet doordenkende menschen verleid worden, om chorus te maken met dezulken die geen ander middel van bestaan hebben of vinden kunnen, dan in staatkundige onlusten en verwarringen, zoo onafscheidelijk van den republikeinschen regeringsvorm, in uitgestrekte en sterk bevolkte staten.

In deze magtspreuk van *Napoleon* vinden wij, wel verre van eene voorspelling voor Europa's toekomst, veeleer het resumé der verdediging van zijn staatkundig leven, vooral die van zijnen voorlaatsten veldtogt. De stand onzer beschaving, de staat onzer begrippen omtrent staatkundige wetenschappen, de theorien der tegenwoordige republikeinen, hun karakter en hunne bedoelingen, dit alles verwijdert ons meer en meer van de mogelijkheid eener verwezenlijking dezer utopiën, waarvan alleen warhoofden kunnen blijven droomen.

Trouwens, wij willen niet beweren, dat de tijdgeest van zulke geheel democratische denkbeelden gansch vrij is, ook de mogelijkheid niet ontkennen dat dezelfde geest, hier of daar, iets dergelijks baarde; doch iets duurzaams, op vaste grondslagen rustende, zal hij niet voortbrengen, omdat die tijdgeest, naar ons inzien, zijn culminant of hoogste standpunt bereikt heeft, en niet krachtig genoeg meer is, om iets blijvends te stichten, dat tegen het gezond verstand der grootste massa aandruischt.

De staat onzer tegenwoordige verlichting en staatkundige beschaving, heeft de denkbeelden omtrent mogelijke, of met dien toestand bestaanbare regeringsvormen, van drie bijzondere stelsels, namelijk: zuiver monarchale, grondwettige of republikeinsche, tot de twee laatste stelsels overgebragt, en tusschen deze beide laatsten is de keuze niet moeijelijk. Het valt echter niet te ontkennen,

dat de republikeinsche grondbeginselen, vooral in Frankrijk, vele aanhangers hebben en nog dagelijks aanhangers winnen. De mägtigste onder deze laatsten beschouwen echter het gemeenebest niet als doel, maar alleen als middel, als dreigende oppositie; terwijl de echte republikeinen in Frankrijk, zoowel als elders, tot eene klasse van menschen behooren, die alleen door het aan den dag leggen van de grootste vermetelheid en onbeschaamdheid, en meestal met verzaking van alle beginselen van eerbied en ontzag voor 't geen in de maatschappij, om haar eigen behouds wille, zulks tokomt, het volslagen gemis aan vertrouwen, achting, aanzien of geldmiddelen moeten zoeken te vergoeden; menschen, wier antecedenten of zedelijk gedrag den toets van een onpartijdig onderzoek niet kunnen doorstaan. Slechts enkele uitzonderingen vindt men onder hen, en dan nog bepalen deze uitzonderingen zich tot menschen, die door gekrenkte eigenliefde, zucht naar wraak, of onbegrensde eerzucht worden gedreven.

Van de oudste tijden af heeft het gemeenebest gediend tot eene overgangs-periode voor de verschillende regeringsvormen, die de onderscheidene staten en volken beheerd hebben, welke, de eene langer, de andere korter van duur geweest zijn, naar mate de beginselen, die daarbij voorzaten, meer monarchaal of meer volksheerschend waren. Wanneer wij ons alzoo op de ondervinding mogen verlaten, dan zal dat stelsel die eigenschap of dat karakter blijven behouden, en zal, dáár waar het doorbreekt, ook alleen als overgang dienen tot den vertegenwoordigenden monarchalen regeringsvorm, die in 't algemeen met onze tegenwoordige begrippen het beste strookt.

Bij de ondergeteekenden is voor den ONGELUKKIGEN HUISVADER te *Gorinchem*, (*zie Bred. Courant* van 30 ll., N°. 25) ontvangen:

Van P. W. D. te Eindhoven . . . . *f* 1,77.
Bedrag der vorige opgave . . . . . » 89,68.
TOTAAL . . *f* 91,45.

BREDA,
28 Februarij 1834. BROESE EN COMP.

Beursprijs der Effecten, te Amsterdam.

DONDERDAG, *den 27sten Februarij.*

NEDERLAND. pCt.	Laagste Koers.	Hoogste Koers.	Koers 4½ uur.
Werkel. schuld 2½	49½	49⅜	49 7/16
Dito dito 5	94¾	94 9/16	94 9/16
Uitgestelde dito	1⅜		
Kansbill. dito	22	22 1/16	22 3/16
Amort. Syndic. 4½	89	89¼	89
Dito dito 3½	71	71¼	71
Schatkistbiljett. 6	101		
Obligatiën 5	100½		
Leening 1831 5	101¼		
Handel-Maats. 4½	100⅜	100½	100⅜
FRANKRIJK.			
Inschr. Grootb. 5	76⅛		
ENGELAND.			
Dito per 12 Aug. 3½			
SPANJE.			
Certificat. Amst. 5	60	60½	60½
Dito *f* 1000 3	40	40⅜	40¼
Uitges. 3 pCt. Sch. 5	14	14 3/16	14 3/16
Cert. Bons Lond. 5	26 3/16	27¾	26¾
NAPELS.			
Certificat. *L & B* 5	85¾		
Dito *Falc. & C.* 5			
Leen. Lond. R. 5	85		
RUSLAND.			
Obl. *Hope* 1798 a 1816	101⅞	102	101⅞
Dito dito 1828 5			

pCt.	Laagste Koers.	Hoogste Koers.	Koers 4½ uur.
Cert. dito 1831 5	94⅞	94¼	94⅛
Obl. te London 5			
Certif. te Hamb. 5			
Inschrijv. Assig. 6	67⅞	68¼	68 a ⅛
Certificat. dito 6	67¾		
POLEN.			
Aand. Loot. fl. 300	112¾	113½	113
PRUISSEN.			
Dito dito R. 50	95¼		
OOSTENRIJK.			
Dito dito *f* 100			
Dito dito » 250. 4	423		
Metalliek 5	95⅞	95⅜	95⅜ a ½
Dito Lond. gen. 5			
Dito 2½			
Oblig. *Goll & C.* 5			
Dito 4			
Cert. Stadsh. dit. 2½			
Ween. Bankact. 3			
DENEMARKEN.			
Leening te Lond. 3			
BRAZILIEN.			
Dito *Rotschild* 5	72¾		
GRIEKSCHE.			
Dito te London 5			

Te BREDA, bij BROESE EN COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.